

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Ioviani Pontani amorum libri II.

Pontano, Giovanni Gioviano

Venetiis, 1518

T. Calphurnii Sicvli bucolicon. Delos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13534

T. CALPHURNII SICVLI

BVCOLICON.

DELOS.

ORNITVS. CORYDON.

ONDVM solis equos declinis mit-
tigat aestas,

Quamuis & madidis incumbant
præla racemis,

Et spument rauco feruentia musta su-
surro.

Cernis ut ecce pater quas tradidit Ornite uacca. Co.

Molle sub hirsuta latus explicuere genista?

Nos quoq; uicinis cur non succedimus umbris?

Torrida cur solo defendimus ora galero?

Hoc potius frater Corydon nemus, ista petamus Or.

Antra patris Fauni, gracilis ubi pinea densae

Sylua comas, rapidoq; caput leuat obuia soli.

Bullantes ubi fagus aquas radice sub ipsa

Protegit, & ramis errantibus implicat umbras.

Quo me cūq; uocas sequor Ornite, nā mea leuce Co.

Dum negat amplexus, nocturna q; gaudia nobis,

Peruia cornigeri fecit sacraria Fauni.

Prome igitur calamos, et si qua recondita seruas. Or.

Nec tibi defuerit mea fistula, quam mihi nuper

Matura doalis compegit arundine Lygdon.

Et iam captatae pariter successimus umbræ.

Sed quæ nam sacra descripta est pagina fago?

Quam modo nescio quis properanti falce notauit?

Aspicias ut uirideis etiam nunc littera rimas Co.

Seruet? *Or.* *arenti non dum se laxet hiatus?*
 Ornite fer propius tua lumina, tu potes alto
 Cortice descriptos citius percurrere uersus.
 Nam tibi longa satis pater interuodia largus,
 Procerumq; dedit mater non inuida corpus. *Or.*
 Non pastor, non hoc triuiali more uiator,
 Sed deus ipse canit, nihil armentale resultat,
 Non montana sacros distingunt iubila uersus.
 Mira refers, sed rumpe moras, oculoq; sequaci *Co.*
 Quam primum nobis diuinum perlege carmen.
 Qui iuga, qui syluas tueor, satus æthere Faunus *Or.*
 Hæc populis uentura cano, iuuat arbore sacra
 Leta patefactis incidere carmina fagis.

Vos o' præcipue nemorum gaudete coloni.
 Vos populi gaudete mei. licet omne uagetur
 Securo custode pecus, nocturnaq; pastor
 Claudere fraxinea nolit præsepia crate.
 Non tamen insidias prædator ouilibus ulla
 Afferet, aut laxis abiget iumenta capistris.
 Aurea securo cum pace renascitur ætas.
 Et redit ad terras, tandem squalore situq;
 Alma themis posito, Iuuenemq; beata secuntur
 Sæcula, maternis causam qui lusit in ulnis.
 Dum populos deus ipse reget, dabit impia uinctas
 Post tergum bellona manus, spoliataq; telis
 In sua uesanos torquebit uiscera morsus.
 Et modo quæ toto ciuilia distulit orbe
 Secum bella geret, nullos iam Roma philippos
 Deslebit, nullos ducet captiua triumphos.
 Omnia tartareo subigentur carcere bella,

Immergentq; caput tenebris, lucemq; timebunt.
 Candida pax aderit, nec solum candida vultu,
 Qualis sepe fuit, quæ libera Marte profuso,
 Quæ domito procul hoste, tamen grassantibus armis
 Publicæ diffudit tacito discordia ferro.
 Omne procul vitium simulatæ cedere pacis
 Iussit, & insanos dementia condidit ensis,
 Nulla cathenati feralis pompa senatus
 Carnificum lassabit opus, nec carcere pleno
 Infœlix raros numerabit curia patres,
 Plena quies aderit, quæ stricti nescia ferri
 Altera Saturni reuocet latialia regna,
 Altera regna Numæ, qui primus ouantia cæde
 Agmina Romuleis, & adhuc ardentia castris
 Pacis opus docuit, iussitq; silentibus armis
 Inter sacra tubas, non inter bella sonare.
 Iam nec adumbrati faciem mercatus honoris.
 Nec uacuos tacitus fasces, & inane tribunal
 Accipiet consul, sed legibus omne reductis
 Ius aderit, moremque fori, vultumque priorem
 Reddet, & afflictum melior deus auferet æuum.
 Exultet quæcunq; Notum gens ima iacentem,
 Erectumque colit Boream, quæcunq; uel ortu,
 Vel patet occasu, medio'ue sub æthere feruit.
 Cernitis, ut puro noxiam uigesima cælo
 Fulgeat? ut placidum radianti luce cometem
 Proferat? ut liquidum nitat sine uulnere sidus?
 Non per utrumque polum sicut solet igne cruento
 Spargit, & ardenti scintillat sanguine lampas.
 At quondam non talis erat, cum Cæsare raptò

DELOS.

Induxit miseris fatalia ciuibus arma.
 Scilicet ipse deus Romanæ pondera molis
 Fortibus excipiet, sic inconcussa lacertis.
 Vt neq; tralati sonitu fragor intonet orbis,
 Nec prius ex meritis defunctos Roma penates
 Censeat, occasus nisi cum respexerit ortus.
 Ornite iam dudum uelut ipso numine plenus Co.
 Me quatit, & mixtus subit inter gaudia terror.
 Sed bona facundi ueneremur numina Fauni.
 Carmina quæ nobis deus obtulit ipse calenda Or.
 Dicamus, teretiq; sonum modulemur auena.
 Forsitan Augustas feret hæc Melibœus ad aures.

ECLOGA. II. CROTALÆ.
 ASTACVS. IDAS. THYRSIS.

Ntactâ Crotalē puer Astacus, & puer Idas,
 Idas lanigeri domus gregis, Astacus horti,
 Dilexere diu. formosus uterq; , sed impar
 Voce sonans, terras hi cum grauis ureret æstas,
 Ad gelidos fontes, & easdem forte sub ulmos
 Conueniunt, dulciq; simul contendere cantu
 Pignoribusq; parant, placet hic ut uellera septem
 Ille sui uictus ne messem uendicet horti.
 Et magnum certamen erat sub iudice Thyrso,
 Adfuit omne genus pecudum, genus omne ferarum.
 Et quæcunq; uagis alitum ferit aëra pennis.
 Conuenit umbrosa quicunq; sub ilice lentas
 Pascit oues, Faunusq; pater, Satyriq; bicornes.
 Adfuerunt sicco Dryades pede, Naiades udo.
 Et tenere suos properantia flumina cursus.

Desistunt tremulis incurrere frondibus Euri.
 Altaq; per totos fecere silentia montis.
 Omnia cessabant, neglectaq; pascua tauri
 Calcabant, illis etiam certantibus, ausa est
 Dædala nectareos apes intermittere flores.
 Iamq; sub umbrosa mediis condecorat ulmo
 Thyrsis, & o' pueri me iudice, pignora dixit
 Irrita sint moneo, satis hoc mercedis habeto,
 Si laudem uictor, si fert opprobria uictus.
 Et nunc alternos magis, ut distinguere cantus
 Possitis, ter quisque manus iactate micantes,
 Nec mora, discernunt digitis, prior incipit Idas.
 Me Siluanus amat, docilem mihi donat auenas, Ida.
 Et mea frondenti circumdat tempora tæda.
 Ille etiam paruo hoc dixit mihi non leue carmen,
 Iam leuis obliqua crescit tibi fistula cænna.
 At mihi flora comas parienti gramme spargit, As.
 Et matura mihi Pomona sub arbore ludit.
 Accipe dixerunt nymphae puer, accipe fontem.
 Nam potes irriguis nutrire canalibus hortos.
 Me docet ipsa Pales cultum gregis, ut niger albæ Id.
 Terga maritus ouis nascenti mutet in agna,
 Quæ neq; diuersi speciem seruare parentis
 Possit, & ambiguo testetur utrunq; colore.
 Non minus arte mea mutabilis induis arbor. As.
 Ignotas frondes, & non genitalia poma.
 Ars mea nunc malo pira temperat, & modo cogit
 Insita præcoquibus surrepere persici prunis.
 Me teneras salices iuuat, aut oleastra putare. Id.
 Et gregibus portare nouas, ut carpere frondes

CROTALÉ.

Condiscant, primòq; recidere gramina morsu,
 Ne depulsa uagos quærat foetura parentes.
 Et mihi cum fuluis radicibus arida tellus As.
 Pangitur, irriguo perfunditur area fonte.
 Et satiatur aqua, suctos ne forte priores
 Languida mutata quærant plantaria terra.
 O' si quis Crotalem deus afferat, hunc ego terris, Id.
 Hunc ego sideribus solum regnare fatebor.
 Dicam nanq; nemus, dicamq; sub arbore numer
 Hoc erit, ite procul, sacer est locus, ite profani.
 Vrimur in Crotalem, si quis mea uota deorum As.
 Audiat, huic soli uiridis qua gemmeus undas
 Fons agit, & tremulo percurrit lilia riuo.
 Inter pampineas ponetur fagus ulmos.
 Ne contemne casas, et pastoralia tecta. Id.
 Rusticus est (fateor) sed non est barbarus Idas.
 Sæpe uaporato mihi cespite palpitat agnus.
 Sæpe cadit festis deuota palilibus agna.
 Nos quoq; pomiferi laribus consueuimus horti As.
 Mittere primitias, & fundere liba priapo.
 Rorantis fagos damus, & liquentia mella.
 Nec fore grata minus, quam si caper imbuat aras.
 Mille sub uberibus palantis pascimus agnas. Id.
 Totq; tarentinæ præstant mihi uellera matres.
 Per totum niueus prematur mihi caseus annum,
 Si uenies Crotale totus mihi seruiet hornus.
 Qui numerare uelit, quã multa sub arbore nostra As.
 Poma legam, citius tenues numerabit arenas.
 Semper olus metimus, nec bruma, nec impedit æstas.
 Si uenias Crotale totus tibi seruiet hortus.

1

Quamuis sicut ager languentis excoquat herbas, Id.
Sumo tamen calathos nutanti lacte coactos.

Vellera tunc dabimus, cum primum tempus apricum
Surget, et a tepidis fiet tonsura calendis.

Et nos, quos etiam prætorrida munerat æstas, As.
Mille renidenti dabimus tibi cortice chias.

Castaneasq; nucis totidem, cum sole nouembri
Maturis nuabus virides rumpentur echini.

Nū precor informis uideor tibi? num grauis annis? Id.
Decipior miser, quoties mollissima tango

Ora manu? primūq; sequor uestigia floris
Nescius? Et gracili digitos lanugine fallo?

Fontibus in liquidis quoties nū conspicor ipse As.
Admiror toties, Et enim sic flore iuuentæ

Induimus uultus, ut in arbore sepe notauī
Cereræ sub tenui lucere cydonia lana.

Carmina poscit amor, nec fistula cedit amori. Id.
Sed fugit ecce dies, reuocatiq; crepuscula uesper.

Hinc tu Daphni greges, illinc agat Alphesibœus.

Iam resonant frondes, iam cantibus obstrepit arbor. As.
I procul o' Dorida, primumq; reclude canalem.

Et sine iam dudum sitientis irriget hortos.

Vix ea finierat, senior cum talia Thyrsis.

Este pares, Et ob hoc concordēs uiuite, nam uos Th.

Et decor, Et cantus, Et amor sociauit, Et ætas.

ECLOGA. III. EXORATIO.

IOLAS. LYCIDAS.

n Vnquid in hac Lycida uidisti forte iuuentam Io.
Valle meam? solet illa tuis occurrere tauris,

EXORATIO.

Etiam penè duas dum queritur eximit horas.
 Nec tamen apparet, duris ego perdita ruscis
 Tandudum, & nullis dubitavi crura rubetis
 Scindere, nec quidquam post tantum sanguinis egi.
 Non satis attendi, neq; enim uacat, uxor Iola. Ly.
 Vror, & immodice Lyadam ingrata reliquit
 Phyllis, amatq; nouum post tot mea munera Mopsum.
 Mobilior uentus o' femina. sic tua Phyllis?
 Quæ sibi, nam memini, siquando solus abesses
 Mella etiam sine te iurabat amara uideri.
 Altius ista querar, siquando uocabis Iola. Ly,
 Has pete nunc salices, & læuas flecte sub ulmos.
 Nam cum prata calent, illic requiescere noster
 Taurus amat, gelidaq; iacet spatatus in umbra.
 Et matutinas reuocat palearibus herbas.
 Non equidem Lycida, quamuis contemptus, abibo. Io.
 Tityre quas dixit salices pete lætus, & illinc
 Si tamen inuenies deprensam uerbere multo
 Huc age, sed fractum referas hostile memento.
 Nunc age, dic Lycida quæ uos tam magna tulere
 Iurgia, quis uestro Deus interuenit amor?
 Phyllide contentus (solus tu testis Iola es) Ly.
 Calyricem spreui, quamuis cum dote rogaret.
 En sibi cum Mopso calamos intexere cera
 Inapit, & puero comitata sub illice cantat.
 Hoc ego cum uidi (fateor) sic intusus arsi,
 Vt nihil ulterius tulerim, nam protinus ambas
 Deduxi tunicas, & pectora nuda cecidi.
 Alapen irata peti, dixitq; relicto
 Improbe te Lycida, Mopsum tua Phyllis amabit.

Nunc penes Alcipen manet, ac ne forte uagetur
 Ah uereor nec tam nobis ego Phyllida reddi
 Exopto, quam quod Mopso iungetur anhelō.
 A te ceperunt tua iurgia, tu prior illi Io.
 Vincitas tende manus, decet indulgere puellæ.
 Vel cum prima nocent, siquid mandare iuuabit.
 Sedulus iratæ contingam nuntius aures.
 Tandudum meditor quo Phyllida carmine placem, Ly.
 Forsitan audito poterit mitescere cantu,
 Et solet illa meas ad sidera ferre camœnas.
 Dic age, nam cerasi tua cortice uerba notabo, Io.
 Et decisa feram rutilanti carmina libro.
 Has tibi Phylli preces iam pallidus, hos tibi cantus Ly.
 Dat Lycidas, quos nocte miser modulatur acerba.
 Dum flet, & excusso dispergit lumina somno.
 Non sic districta macrescit turdus oliua.
 Non lepus extremas legulus cum substulit unas.
 Ut Lycidas domina, sine Phyllide tabidus erro.
 Te sine ue misero mihi lilia nigra uidentur.
 Nec sapient fontes, & acescunt uina bibenti.
 At si tu uenias, & candida lilia fient,
 Et sapient fontes, & dulcia uina bibentur.
 Ille ego sum Lycidas, quo tu cantante solebas
 Dicere fœlicem, cui dulcia sæpe dedisti
 Oscula, nec medios dubitasti rumpere cantus.
 Atq; inter calamos errantia labra petisti.
 Ah dolor, & post hoc placuit tibi torrida Mopso
 Vox, & carmen inops, & acerbæ stridor auenæ.
 Quem sequeris? quem Phylli fugis? formosior illo
 Dicor, & hoc ipsum mihi tu narrare solebas.

EXORATIO

Sum quoq; diuitior, certauerit ille tot hœdos
 Pascere, quot nostri numerantur uespere tauri.
 Quid tibi (quæ nosti) referam? scis optima Phylli.
 Quam numerosa meis siætur bucula mulctris?
 Et quam multa suos suspendat ad ubera natos.
 Sed mihi nec gracilis sine te fiscella salicto
 Texitur, & nulla tremuere coagula lactis.
 Quod si dura times etiam nunc uerbera Phylli
 Tradimus eæ manus, licet ille uimine torto
 Salicet, & lenta post tergum uite domentur.
 Vi mala nocturni reliquit brachia Mopsi
 Tityrus, & medio furem suspendit ouili.
 Accipe, ne dubita, meruit manus utraq; pœnas.
 His tamen, his inquam manibus tibi sæpe palumbes,
 Sæpe etiam leporem decepta matre pauentem
 Misimus, in gremio per me tibi lilia prima
 Contigerant, primæq; rosæ, uix dum bene florens
 Degustabat apis, tu cingebare coronis.
 Aurea sed forsân mendax tibi munera iactat.
 Qui metere occidua ferales nocte lupinos
 Dicitur, et cocto pinsere legumne panem,
 Qui sibi tum foelix? tum fortunatus habetur?
 Vilia cum subigit manualibus hordea saxis.
 Quod si turpis amor precibus (quod ab hominibus) istis
 Obstiterit, laqueum miseri nectemus ab illa
 Illice, quæ primum nostros uiolauit amores.
 Hi tamen ante mala figentur in arbore uersus.
 Credere pastores leuibus nolite puellis.
 Phyllida Mopsus amat, Lycidas habet ultima rerum.
 Nunc age si quidquam miseris succurris Iola,

Perfer, & exora modulato Phyllida cantu,
 Ipse procul stabo, uel acuta carice tectus,
 Vel propius latitans uicina sæpe sub ara.
 Ibimus, & ueniet (nisi me præsagia fallunt) Io.
 Nam bonus a dextra fecit mihi Tityrus omen.
 Qui redit inuenta non irritus ecce inuenta.

ECLOGA. IIII. CAESAR. MELI

BOEVS. CORYDON.

AMYNTAS.

Vid tacitus Corydon, uultuq; subinde minaci M.
 Quid'ue sub hac platano q̄ garrulus obstrepat his
 Infesta statione sedes? iuuat humida forsan (mor
 Ripa? leuatiq; diem uicini spiritus amnis?
 Carmina iandudum, non quæ nemorale resultent Co.
 Voluimus o' Melibœe, sed hæc quibus aurea possint
 Sæcula cantari, quibus & deus ipse canatur.
 Qui populos, urbesq; regit, pacemq; togatam.
 Dulce quidem resonas, nec te diuersus Apollo Me.
 Despicit o' Iuuenis, sed magnæ munera Romæ
 Non ita cantari debent, ut ouile Menalce.
 Quidquid inest, siluestre licet uideatur acutis C.
 Auribus, & nostro tantum memorabile pago.
 Dum mea rusticitas, si non ualet arte polita
 Carminis, at certe ualeat pietate probari.
 Rupe sub hac eadem, quam proxima pinus obumbrat.
 Hæc eadem nobis frater meditatur Amyntas.
 Quem uicina meis natalibus admouet ætas.
 Iam puerum calamos, & odore uincola ceræ Me.
 Iungere nunc cohibes, leuibus quem sæpe cecit

Ludere conantem uetisti fronte paterna,
 Dicentem Corydon te non semel ista notavi.
 Frange puer calamos, & inaneis desere musas,
 Et potius glandes, rubicundaq; collige corna.
 Duc ad mulctra greges, & lac uenale per urbem
 Non tactus porta, quid enim tibi fistula reddet?
 Quo tutere famem, certe mea carmina nemo
 Praeter ab his scopulis uentosa remurmurat Echo.
 Haec ego confiteor dixi Melibœe, sed olim Co.
 Non eadem nobis sunt tempora, non deus idem.
 Spes magis arridet, certe ne fraga, rubosq;
 Colligerem, uiridiq; famem solarer hibisco,
 Tu facis, & tua nos alit indulgentia farre.
 Tu nostras miseratus opes, docilemq; iuuentam
 Hyberna prohibes ieiunia soluere fago.
 Ecce nihil querulum per te Melibœe sonamus.
 Per te secura saturi recubamus in umbra.
 Et fruimur siluis Amarillidos, ultima nuper
 Littora terrarum, nisi tu Melibœe fuisses,
 Ultima uisuri trucibusq; obnoxia Mauris.
 Pascua Gerionis, liquidis ubi cursibus ingens
 Diatur occiduas impellere Bethys arenas.
 Scilicet extremo nunc uilis in orbe iacerem
 Ah dolor, & pecudes inter conductus hiberas.
 Irrita septena modularer sibila canna.
 Nec quisquam nostras inter dumeta caecoenas
 Respiceret? non ipse daret mihi forsitan aurem
 Ipse deus uacnam, longeq; sonantia uota.
 Scilicet extremo non exaudiret in orbe?
 Sed nisi forte tuas melior sonus aduocet auris,

Et nostris aliena magis tibi carmina vident.
 Vis hodierna tua subigatur pagina lima?
 Nam tibi non solum uenturos noscere nymbos,
 Agricolis, qualemq; ferat sol aureus ortum
 Attribuere dei, sed dulcia carmina sæpe
 Concanis, & modo te Bacheis musa corymbis
 Munerat, & lauro modo pulcher obumbrat Apollo.
 Quod si tu faueas trepido mihi, forsitan illos
 Experiar calamos, here quos mihi doctus Iolas
 Donauit, dixitq; truceis hæc fistula tauros
 Concaliat, nostroq; sonat dulcissima Fauno.
 Tityrus hanc habuit, cecinit qui primus in istis
 Montibus, hyblæa modulabile carmen auena.
 Magna petis Corydô, si Tityrus esse laboras. M.
 Ille fuit uates sacer, & qui posset auena
 Personuisse chelim, blande cui sæpe canenti
 Allusere feræ, cui substitit aduena quercus.
 Quem modo cantantem rutilo spargebat acantho
 Nais, & implicitos comebat pectine crines.
 Est fateor, Melibœe deus, sed nec mihi Phœbus Co.
 Forsitan abnuerit, tu tantum commodus audi.
 Scimus enim quia te non spernatur Apollo,
 Incipe nam faueo. Sed prospice ne tibi forte M.
 Tinnula tam fragili respiret fistula buxo.
 Quam resonare solet, si quando laudat Alexin.
 Hoc potius calamos, magis hoc sectare canales.
 Pro me qui dignas cecinerunt consule siluas,
 Incipe, nec dubita, uenit en, & frater Amyntas
 Cantibus iste tuis alterno succinit ore,
 Dicite, ne mora sit, uicibusq; reducate carmen.

CAESAR

Tuq; prior Corydon, tu proximus ibis Amyntas.
 Ab Ioue principium si quis canit aethera sumat, Co.
 Siquis atlantiaci molitur pondus olympi.
 At mihi qui nostras praesenti numine terras,
 Perpetuamq; regit iuuenili robore pacem
 Latus, in Augusto felix arrideat ore.
 Me quoq; facundo comitatus Apolline Caesar Am.
 Respiciat, montes neu dedignetur adire,
 Quos Phoebus amat, quos Iupiter ipse tuetur.
 In quibus Augustos uisurq; saepe triumphos
 Laurus fructificat, uicinaq; nascitur arbor.
 Ipse polos etiam, qui temperat igne, geluq; Co.
 Iuppiter ipse parens, cui tu iam proximus ipse
 Caesar abis, posito paulisper fulmine, saepe
 Cressa rura petit, uiridiq; reclinis in antro
 Carmina dictaeis audit curretica siluis. Am.
 Aspicias ut uirides audito Caesare siluae
 Conticeant? memini quamuis urgente procella,
 Sic nemus immotis subito requiescere ramis.
 Et dixi, deus hinc certe deus expulit Euros.
 Nec mora pharsaliae solu'erunt sibila cannae.
 Aspicias, ut teneros subitus uigor excitet agnos, Co.
 Utq; superfuso magis ubera lacte grauentur?
 Et nuper tonsis exundent ueller a foetis?
 Hoc ego iam memini, semel hac in ualle notauit,
 Et uenisse Palen pecoris dixisse magistros.
 Scilicet omnis eum tellus, gens omnis adorat. Am.
 Diligiturq; deis, quem sic taciturna uerentur
 Arbuta, cuius iners audito nomine tellus
 Incaluit, floremq; dedit, qui silua uocato

Densat odore comas, stupefacta regerminat arbor.
 Illius ut primum senserunt numina terræ, Co.
 Cœpit, & uberior succis fallentibus olim
 Luxuriare seges, tandemq; legumina plenis
 Vix resonant siliquis, nec præfoctata malignum
 Messis habet lolium, nec inertibus albet auenis.
 Iam neq; damnatos metuit iactare ligones Am.
 Fossor, & inuento, si fors dedit, utitur auro.
 Nec timet, ut nuper dum iugera uersat arator,
 Ne sonet offenso contraria uomere massa.
 Tamq; palam presso magis, ac magis instat arator.
 Ille dat, ut primas Cereri dare cultor aristas C.
 Possit, & intacto Bromium perfundere uino.
 Ut nudus ruptas saliât calcator in uinas.
 Ut quoq; turba bono plaudent saginata magistro,
 Qui facit egregios ad peruia compita ludos.
 Ille meis pacem dat montibus, ecce per illum Am.
 Seu cantare iuuat, seu ter pede lenta ferire
 Carmina, non ullas licet cantare choreas.
 Et cantus uiridante licet mihi condere libro.
 Turbida nec calamos exurdant classica nostros.
 Numne Casareo securior ipse Lyeo C.
 Pan recolit syluas, & amœna Faunus in umbra
 Securus recubat, placidoq; in fonte lauatur
 Nais, & humanum non calcatur a cruorem.
 Per iugâ sicato uelox pede currit Oreas.
 Dÿ precor hûc Iuuenē, quē uos (nisi fallor) ab ipso A.
 Aethere misistis, post longa reducite uitæ
 Tempora, uel potius mortale resoluite pensum.
 Et date perpetuo coelestia fila metallo.

Sit deus, & nolit pensare palatia caelo.
 Tu quoq; mutata, seu Iupiter ipse figura
 Caesar ades, seu quis superum sub imagine falsa
 Mortaliq; lates, uiuas, & hunc precor orbem
 Hos precor aeternos populos rege, sit tibi caeli
 Vilis amor, caeptamq; pater ne desere terram.
 Rustica credebam nemoralis carmina uobis
 Concessisse deos, & obesis auribus apta.
 Verum quæ imparibus modo concinuisstis auenis.
 Tam liquidum, tam dulce canunt, ut non ego malim
 Quod peli gna solent examina lambere nectar.
 O' mihi quam tenero decurrunt carmina uersu.
 Tum Melibœe sonent, si quando in montibus istis
 Dicat habere larem, si quando nostra uidere
 Pasua contigerit, uellit nam sæpius aurem
 Inuida paupertas, & dixit uilia cura.
 At tu si qua modo non aspernanda putabis,
 Fer Melibœe deo mea carmina, nam tibi fas est
 Sacra palatini penetralia uisere Phœbi.
 Tu mihi talis eris, qualis qui dulce sonantem
 Tityron è siluis dominam deduxit in urbem.
 Ostenditq; deos, & spreto dixit ouili.
 Tityre rura prius, sed post cantabimus arma.
 Respiciat nostros utinam fortuna labores
 Pulchrior, & meritæ faueat deus ipse iuuentæ.
 Nos tamen interea tenerum mactabimus hœdum,
 Et pariter subitæ peragemus fercula cœnæ.
 Nunc ad flumen oues deducate, iam fremit æstas.
 Iam sol contractas pedibus magis admouet umbras.

ECLOGA V. MYCON.

MYCON. CANTHVS.

Orte Mycō senior, Canthusq; Myconis alūnus,
 f Torrentem patula uitabant arbore solem.
 Cum iuueni senior præcepta daturus alumno
 Talia uerba refert, tremulis titubantia labris.
 Quas errare uides inter dumeta capellas, My.
 Cana q; lasciuo concidere gramina morsu
 Canthe puer, quos ecce greges a monte remotos
 Cernis, in aprico decerpere gramina campo.
 Hos tibi do senior iuueni pater, ipse tuendos
 Accipe, iam certe potes insudare labori.
 Iam pro me gnauam potes exercere iumentam.
 Aspicias ut nobis iam dudum mille querellas
 Afferat, & baculum premat inclinata senectus.
 Sed qua lege regas, & amantes lustra capellas,
 Et melius pratis errantis mollibus agnas,
 Percipe. Vere nouo, cum iam tinnire uolucres
 Incipient, nidosq; reuersa lutabit hyrundo,
 Protinus hyberno pecus omne mouebis ouili.
 Tunc etenim tota uernanti gramme silua
 Pullat, & æstiuas reparabilis inchoat umbras.
 Tunc florent siluæ, uiridisq; renascitur annus.
 Tunc Venus, & calidi scintillat feruor amoris.
 Lasciuumq; pecus salientis accipit hircos.
 Sed non ante greges in pascua mittito clausos,
 Quam fuerit placata Pales, tum cespite uiuo
 Pone focum, geniumq; loci, Faunumq; laremq;.

• MYCON

Salso farre uocat, tepidos tunc hostia cultros
 Imbuat, atq; etiam dum uiuit ouilia lustra.
 Nec mora, tunc campos ouibus, dumeta capellis
 Orto sole dabis, simul hunc transcendere montem
 Cœperit, ut primæ spatium tepescerit horæ.
 Ac si forte uaces dum matutina relaxat
 Frigora sol, tumidis spument tibi mulctra papillis.
 Implebis quod messe fluat, rursusq; premetur
 Mane, quod occiduae mulsura redegerit horæ.
 Parce tamen foetis, nec sint compendia tanti,
 Destruat ut niueos uenalis caseus agnos.
 Nam tibi præcipuo foetura colatur amore.
 Te quoq; non pudeat, cum serus ouilia uises.
 Siqua iacebit ouis partu resoluta recenti
 Hanc humeris portare tuis, natosq; parenti
 Ferre sinu tremulos, & non dum stare paratos.
 Nec tu longinquas procul a præsepibus herbas,
 Nec nimis admotæ sectabere pabula siluæ,
 Dum per agit uernum Iouis inconstantia tempus.
 Veris enim dubitanda fides, modo fronte serena
 Blandius arrisit. modo cum caligine nymbos
 Intulit, & miseras tondentibus abstulit agnas.
 At cum longa dies sitientes afferet æstus,
 Nec fuerit uariante deo mutabile coelum,
 Iam siluis commutte greges, iam longius herbas
 Quære, sed ante diem pecus exeat, humida dulces
 Efficit aura cibos, quoties fugientibus Euris
 Frigida nocturno tinguntur pasua rore.
 Et matutine lucent in gramine guttæ.
 At simul argutæ nemus increpuere cicadæ.

Ad fontem compelle greges, nec protinus herbas
 Vel campos permitte sequi, sine protegat illos
 Interea veteres quæ porrigit esculus umbras.
 Verum ubi decliui iam nona tepescere sole
 Incipiet, seræq; uidebitur hora merendæ,
 Rursus pasce greges, & opacos desere lucos.
 Nec prius æstiuo pecus includatur ouili,
 Quam leuibus nidis somnos captare uolucris
 Cogitet, & tremuli tremebunda coagula lactis.
 Suacida iam tereti constringere uellera iunco,
 Cum iam tempus erit maternas demere lanas.
 Hircorumq; iubas, & olentes cedere barbas.
 Ante tamen secerne pecus, gregibusq; notatis
 Consimiles include comas, ne longa minutis,
 Molliã ne duris coeant, ne candida fuscis.
 Sed tibi cum uacuas posito uelamine costas
 Denudabit ouis circumspecte, ne sit acuta
 Forfice læsa cutis, tacitum ne pustula uirus
 Texerit occulto sub uulnere, quæ nisi ferro
 Rumpitur, ah miserum fragili rubigine corpus
 Corrodet sanies, & puerida contrahet ossa.
 Prouidus (hoc moneo) liuentia sulphura tecum,
 Et scyllæ caput, atq; intacta bitumina porta,
 Ulceribus laturus opem, nec brutia desit
 Dura tibi, liquido simul unguine terga memento.
 Si sint rasa linas, uiui quoq; pondera melle
 Argenti coquito, lentumq; bitumen ahæno
 Impressurus oui tua nomina, nam tibi lites
 Afferet ingentis lectus possessor ouili.
 Nunc etiam dum siccus ager, dum feruida tellus

MYCON

Dum rimosa palus & multo torrida limo
 Aestuat, & fragiles nimius sol puluerat herbas.
 Lurida conueniet, succendere galbana septis,
 Et tua ceruino lustrare mapalia fumo.
 Obsit iste malis odor anguibus, ipse uidebis
 Serpentum cecidisse minas, non stringere dentes
 Vlla potest uncus, sed inani debilis ore
 Marcet, & obtuso iacet ex armata ueneno.
 Tunc age uicine circumspecte tempora brumæ.
 Qua ratione geras, aperit cum uinea sepes,
 Et portat lectas securus uinitor uinas.
 Incape falce nemus, uiuasq; recidere frondes.
 Tunc opus est teneras summatim stringere uirgas.
 Tum debes seruare comas, dum permanet humor,
 Dum uiuret, et tremulas non excutit aphricus umbras.
 Ast ubi conueniet tepidis fœnilibus olim,
 Promere cum pecudes extremus clauserit annus.
 Sic tibi nitendum est, labor hoc in tempore noster
 Gnauaq; sedulitas uenit, & pastoria uirtus.
 Nec pigeat ramos siccis miscere recentes.
 Et succos adhibere nouos, ne torrida nymbis
 Instet hyems, nimioq; gelu, niuibusq; coactis.
 Incuruare uelis uimen, & constringere frondes.
 Tu tamen aut læues hederas, aut molle salictum
 Valle premes gelida, sitis est pensanda tuorum
 Cante gregum uiridante cibo, nihil aridus illis
 Ingenti profitus, quamuis strue possit aceruus,
 Virgea si desint liquido turgentia succo,
 Et quibus est aliquid plenæ uitale medullæ.
 Præcipue gelidum stipulis, & fronde caduca

Sterne solum ne forte rigo penetrabile corpus
 Vrat, & interno vastet pecuaria morbo.
 Plura quidem monuisse uelim, nam plura supersunt.
 Sed iam sera dies cadit, & iam sole fugato
 Frigidus aestuas impellit noctifer horas.

ECLOGA. VI. LITIGIVM.
 ASTILVS. LYCIDAS.
 MNASYLVS.

Erus ades Lycida, mō Nyctilus et puer Alcō As
 s Certauere sub his alterno carmine ramis
 Iudice me, sed non sine pignore, Nyctilus hœdos
 Iuncta matre dedit, catulum dedit ille læne,
 Iurauitq; genus, sed substulit omnia uictor.
 Nyctilon ut cantu rudis exuperauerit Alcon.
 Astile credibile est ut uincat Acantida cornix. Ly.
 Vocalem superet si dirus Aedona bubo.
 Te partiar Crotale, qua nunc ego maceror una. As.
 Si magis aut docili calamorum Nyctilus arte,
 Aut cantu magis est quàm uultu proximus illi.
 Iam nunc decipior te iudice, pallidus alter Ly.
 Venit, & hirsuta spinosior histrice barba.
 Candidus alter erat, læuiq; decentior ouo.
 Et ridens oculis crinemq; simillimus auro,
 Qui dici posset si non cantaret Apollo.
 O' Lycida si quis tibi carminis usus adesset. As.
 Tu quoq; laudatum posse Alcona probare.
 Vis igitur quoniam nec nobis improbe par es, Ly.
 Ipse tuos index calamos committere nostris?

LITIGIVM.

Vis conferre manus? ueniat uel arbiter Alcon. As.
 Vincere tu quenquam? uel te certamine quisquam
 Dignetur? qui uix stillantes arida uoces
 Rumpis, & expellis male singultantia uerba?
 Fingas plura licet (nec enim potes) improbe uerba Ly.
 Exprobare mihi, sicut tibi multa Lycotas.
 Sed quid opus uana consumere tempora lite?
 Ecce uenit Mnasyllus, erit (nisi forte recusas)
 Arbiter, insta nunc non credulus improbe uerbis.
 Malueram fateor uel praedam nactus abire, Ast.
 Quam tibi certanti partem committere uocis.
 Nec tamen hoc impune feres, en aspicias illum
 Candida qui medius cubat inter lilia ceruum,
 Quamuis hunc petale mea diligat accipe uictor.
 Scit frenos, scit ferre iugum, sequiturq; uocantem
 Credulus, & mensae non improba porrigit ora.
 Aspicias ut fruticat late caput? utq; sub ipsis
 Cornibus, & tereti lucent redimacula collo?
 Aspicias ut niueo frons irretita capistro
 Lucet? & a dorso quae totam circuit album.
 Alternat uitreas lateralis cingula bullas?
 Cornua subtiles, ramosaq; tempora molles
 Implicuere rose, rutiloq; monilia torque
 Extrema ceruice notant, ubi pendulus apri
 Dens sedet, & niuea distinguit pectora luna.
 Hunc ego qualemcunque uides in ualle paciscor
 Pendere, dum sciat hic se non sine pignore uinci.
 Terreri Mnasyllus suo me munere credit? Ly.
 Aspice quam timeam, genus est (ut scitis) equarum
 Non iugale mihi, quarum de sanguine ponam

Velocem Petasom, qui gramina matre relictâ
 Nunc primum teneris libauit dentibus, illi
 Pes leuis, adductum latus, excelcissima ceruix,
 Terga sedent, micat acre caput, sine pondere ceruix,
 Et tornata breui substringitur ungula cornu.
 Ungula quæ uiridific exultauit in aruo,
 Tangeret ut fragiles, sed non curuaret aristas.
 Hunc dare si uincat siluestria numina iuro.
 Et uacat, & uestros cantus audire iuuabit. Mn.
 Iudice me sane contendite si libet. istic
 Protinus ecce torum fecere sub ilice musæ.
 Sed ne uicini nobis sonus obstrepat amnis,
 Gramina linquamus, ripamq; uolubilis undæ.
 Namq; sub exeso raucum mihi pumice lymphæ
 Respondent, & obest arguti glareæ riui.
 Si placet antra magis, uicinaq; saxa petamus. As.
 Saxa quibus uiridis stillanti uellere muscus
 Dependet, scopulisq; cauum sinu antibus arcum
 Imminet, exesa ueluti testudine concha.
 Venimus & tacito sonitum tutabimur antro. Mn.
 Seu residerelibet, dabit ecce sedilia tophus.
 Ponere seu cubitum, melior uiret herba tapetis.
 Nunc mihi seposita reddantur carmina lite.
 Nam uicibus teneros malim cantetis amores.
 Astile tu Petalem, Lycida tu Phyllida lauda.
 Tu modo (nos illis iam nunc Mnasye precamur) Ly.
 Auribus excipias, quibus hunc, & Acantida nuper
 Diceris in silua iudex audisse Thalea.
 Non equidem possum cum prouocet iste tacere. As.
 Rumpor enim merito, nihil hic nisi iurgia querit.

TEMPLVM.

Audiat, aut dicat quoniam cupit, hoc mihi certe
 Dulce satis fuerit Lycidam expectare trementem,
 Dum te stante palam sua crimina pallidus audit.
 Me puto uicinus Stimcon, me proximus Aegon   Ly.
 Hos inter frutices tacite risere uolentem
 Oscula cum tenero simulare uirilia Mopso.
 Fortior o' utinam nondum, Mnasyllus adesset.   As.
 Efficerem nec te quisquam tibi turpior esset.
 Quid furitis? quæ uos insania tendere iussit?   Mn.
 Si uicibus certare placet, sed non ego uobis
 Arbitr, hoc alius possit discernere iudex.
 Et uenit ecce Mycon, uenit & uicinus Iolas.
 Litibus hi uestris poterunt imponere finem.

ECLOGA. VII. TEMPLVM
 LYCOTAS ET CORYDON.

Entus ab urbe uenis Corydon, uigesima certe
 l Nox fuit, ut nostræ cupiunt te cernere siluæ.
 Et tua moerentes expectant iubila tauri.
 O' piger o' duro iam durior ore Lycota.   Co.
 Qui ueteres fagos, noua quàm spectacula manis
 Cernere, quæ patula iuuenis deus edit arena,
 Mirabar quæ causa foret tibi tanta morandi.   Ly.
 Cur tua cessaret taciturnis fistula siluis,
 Et solus Stimcon cæneret pallente corymbo.
 Quem sine te mœsti tenero donauimus hædo.
 Nam dum lentus abes lustrauit ouilia Tyrsis.
 Iussit & arguta iuuenes certare acuta.

Scilicet inuictus Stimucon, & præmia diues Co.
 Auferat, accepto non solum gaudeat hœdo,
 Verum tota ferat, quæ lustrat ouilia Thyrsis,
 Non tamen æquabit mea gaudia, nec mihi siquis
 Omnia lucinae donet pecuaria siluæ.
 Grata magis fuerint, quàm quæ spectamus in urbe.
 Dic age dic Corydon, nec nostras inuidus aures Ly.
 Despice, non aliter certe mihi dulce loquere.
 Quàm certare solent, quoties ad sacra uocantur
 Aut foecunda Pales, aut pastoralis Apollo.
 Vidimus in coelum trabibus spectacula testis.
 Surgeret tarpeium propè despectantia culmen,
 Immensosq; gradus, & cliuos lene iacentes.
 Venimus ad sedes ubi pulla sordida ueste
 Inter foemineas spectabat turba cathedras.
 Nam quæcunq; patent sub aperto libera cœlo,
 Aut eques aut nucei loca densauere tribuni.
 Qualiter hæc patulum contendit uallis in orbem,
 Et sinuata latus resupinis undiq; siluis.
 Inter continuas curuatur concava montes.
 Sic tibi planiciem curuæ sinus ambit arenæ.
 Et geminis medium se molibus alligat ouum,
 Quid tibi nunc referam, quæ uix suffecimus ipsi.
 Per partes spectare suas, sic undiq; fulgor
 Percussit, stabam defixus & ore patenti,
 Cunctaq; mirabar, nec dum bona singula noram.
 Tum mihi dum senior lateri qui forte sinistro
 Iunctus erat, quid te stupe factum rustice dixit.
 Ad tantas miraris opes, qui nescius auri
 Sordida tecta casas, & sola mapalia nosti.

TE M P L V M.

En ego tam tremulus, tam uertice canus, & ista
 Factus in urbe senex, stupeo, tamen omnia certe
 Vilia sunt nobis, quæcunq; prioribus annis
 Vidimus, & sordet quicquid spectauimus olim.
 Balteus en gemmis, en illita porticus auro
 Certatim radiant, nec non ubi finis arena
 Proxima marmoreo per agit spectacula muro.
 Sternitur adiunctis ebur admirabile truncis.
 Et coit in rutilum, tereti qua lubricus axem
 Impositos subita uertigine falleret ungues,
 Excutereiq; feras, auro quoq; torta resurgent
 Retia, quæ totis in arenam dentibus extant.
 Dentibus æquatis, & erat mihi crede Lycota
 siqua fides nostro dens longior omnis aratro.
 Ordine quid referam? uidi genus omne ferarum.
 Hic niueos lepores, & non sine cornibus apros,
 Monticoram siluis etiam quibus editur alcem
 Vidimus, & tauros quibus aut ceruice leuata
 Deformis scapulis torus eminent, aut quibus hirtæ
 Iactantur per colla iubæ, quibus asperamento
 Barba iacet, tremulisq; rigent palearia setis.
 Non solum nobis siluestria cernere monstra
 Contigit, equoreos ego cum certantibus urfis
 Spectaui uitulos, & equorum nomine dignum.
 Sed deforme pecus, quod in illo nascitur amni
 Qui sata riparum uenientibus irrigat undis.
 Ha trepidi quoties nos descendetis arena
 Vidimus in partes, ruptaq; uoragine terræ
 Emersisse feras, & eisdem sæpe latebris
 Aurea cum croceo creuerunt arbuta libro.

O' fœlix Corydon, quem non tremebūda senectus Ly.
Impedit, o' fœlix quod in hæc tibi sæcula primos
Indulgente deo dimittere contigit annos.
Nunc tibi si propius uenerandum cernere numen
sors dedit, & præsens uultumq; habitumq; notasti.
Dic age dic Corydon, quæ sit modo forma deorum?
O' utinam nobis non rustica uestis inesset, Co.
Vidissem propius mea numina, sed mihi sordes
Pullaq; paupertas, & adunco fibula morsu
Obsuerant, utcunq; tamen conspeximus ipsum
Longus, & nisi me decepit uisus in uno.
Et Martis uultus, & Apollinis esse putauit.

F I N I S.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.